

Äldrenämnden
Förslag till beslut

Äldrenämnden

Handläggare:
Helena Swahn

Beslut om att fortsätta hålla dagverksamheter stängda

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslås besluta

att fortsatt hålla samtliga dagverksamheter som bedrivs av äldrenämnden stängda, och

att beslutet gäller från och med 2020-04-23 och tills vidare.

Sammanfattning

Ordförandebeslut har tidigare tagits angående stängning av nämndens dagverksamheter (2020-04-07). Beslutet togs mot bakgrund av risknivån för spridningen av coronavirus samt med hänsyn till Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd. Samråd med smittskyddsläkare har skett.

Då spridningsrisk och rekommendationer inte har förändrats sedan det tidigare beslutet bör nämnden besluta om att även fortsättningsvis hålla dagverksamheterna stängda. Samtliga brukare – drygt 100 individer – som berörs av stängningen har kontaktats av förvaltningen för diskussion kring alternativa lösningar för att tillgodose deras behov under den tid verksamheten är stängd. I de flesta fallen (ca 76 %) har behovet kunnat tillgodoses genom att personal från dagverksamheterna stöttar brukaren direkt i hemmet för exempelvis tillsyn, promenader eller avlastning för anhöriga. Några brukare (ca 18,5 %) har tackat nej till besök i hemmet. Dessa brukare planerar personal på dagverksamheten att ha kontinuerlig telefonkontakt med för att säkerställa att behoven tillgodoses. För ett fåtal brukare (ca 5,5 %) har stängningen resulterat i behov av stöd från hemvården. Dessa brukare har kontakt med biståndshandläggare.

Ärendet

Den nya virussjukdomen covid-19 har utvecklats till en pandemi och sprids nu i Sverige. Hög ålder är den främsta riskfaktorn enligt tillgängliga studier. Den 1 april meddelade Folkhälsomyndigheten föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19 m.m. Föreskriften betonar att det finns såväl ett verksamhetsansvar som ett personligt ansvar för var och en att förhindra smitta.

I föreskriften anges att personer över 70 år och andra riskgrupper bör begränsa sina sociala kontakter, bör undvika att åka med kollektivtrafik och andra allmänna färdmedel samt bör undvika att handla i butiker som apotek och matvarubutiker eller att vistas på andra platser där människor samlas. Vidare anges att alla verksamheter i Sverige, inklusive kommunala verksamheter, utifrån rekommendationer från Folkhälsomyndigheten och smittskyddsläkare ska säkerställa att de vidtar lämpliga åtgärder för att undvika smittspridning av covid-19.

Äldrenämnden bedriver dagverksamhet i nio verksamheter; Balder, Blomman, Dalstugan, Eken, Klubb Orstenen, Källan, Solsidan, Tunagården samt Västgötahörnet. Verksamheterna innebär en möjlighet till social samvaro samt avlastning för anhöriga och riktar sig till den som lever med demenssjukdom, som har haft stroke eller som har behov av fysisk aktivitet. Insatsen är biståndsbedömd vilket innebär att deltagare måste ha fått ett beslut om rätten till insats från sin biståndshandläggare.

Trots att deltagandet i dagverksamheterna redan har minskat – sannolikt till följd av folkhälsomyndighetens rekommendationer – så finns det fortfarande brukare som deltar i verksamheterna. Verksamhetslokalerna är begränsade till sin yta, vilket försvårar möjligheterna till verksamhetsanpassningar som skulle kunna begränsa kontakten deltagare emellan. Den största problematiken består dock i att ett flertal brukare till följd av demenssjukdom är svåra att nå med information om aktuella rekommendationer. Det innebär t.ex. att det förekommer att brukare dyker upp trots att de tillhör särskild riskgrupp och i vissa fall även trots att de uppvisar faktiska sjukdomssymtom.

Av propositionen Extraordinära smittskyddsåtgärder (prop. 2003/04:158) framgår att de möjligheter som finns i befintlig lagstiftning ansågs tillräckliga för att kunna tillgodose behovet av att stänga verksamheter av smittskyddsskäl. Av dessa förarbeten framgår följande:

”När det gäller skolor, daghem och andra institutioner som drivs i allmän regi kan det tänkas situationer där det från smittskyddssynpunkt framstår som angeläget att verksamheten tillfälligt begränsas eller stängs av. Som framgått kan visserligen tillsynsmyndigheterna enligt livsmedelslagen och arbetsmiljölagen i vissa fall besluta om inskränkningar. Dessa möjligheter täcker emellertid inte i alla situationer det behov som kan föreligga. Däremot har institutionerna möjlighet att själva besluta om inskränkningar av smittskyddsskäl. Detta torde följa av myndigheternas allmänna ansvar för den verksamhet de bedriver. Självfallet bör de i förekommande fall samråda med smittskyddsläkaren innan de fattar sådana beslut.” (Prop. 2003/04:158 sid 85)

Äldreförvaltningens medicinskt ansvariga sjuksköterska har samrått med smittskyddsläkaren den 7 april 2020 angående dagverksamheternas bedrivande. Tf. smittskyddsläkare Helena Palmgren har uppgett att hon tillstyrker att det utifrån smittskyddssynpunkt är lämpligt att dagverksamheterna stängs. Hon har förordat stängning av verksamheterna under förutsättning att enskilda får den hjälp som de behöver i hemmen.

Mot bakgrund av dels risknivån för spridningen av coronavirus, dels de föreskrifter och allmänna råd som Folkhälsomyndigheten har meddelat samt med anledning av smittskyddsläkarens tillstyrkande av en stängning görs bedömningen att äldrenämndens samtliga dagverksamheter av smittskyddsskäl bör vara fortsatt stängda.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget kan innebära en liten ökning av kostnader i form av hemtjänstinsatser för de brukare som tillfälligt kommer att behöva beslut om hemtjänst. I dagsläget rör det sig om sex personer som behöver mer stöd än vad dagverksamhetens personal kan bistå med i hemmet.

Äldreförvaltningen

Carina Juhlin
Direktör

